

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

сільських територій; забезпечення основного приросту валової продукції аграрного сектора економіки за рахунок досягнень науково-технічного прогресу; формування національного Фонду інноваційної продукції сільського господарства та організації його діяльності на ринковій основі; визначення потреб аграрного виробництва в прикладних наукових дослідженнях та розробках.

Література

1. Василенко В. Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Василенко, Т. Ткаченко. – К.: Знання, 2003. – 110 с.
2. Гришова І. Ю. Вплив інституційної структури на розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Економіка: реалії часу. 2013. – № 2(7). – С. 47-51.
3. Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки: монографія / [О.В. Шубравська, Л.В. Молдаван, Б.Й. Пасхавер [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук О.В. Шубравської; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. – Київ: 2012. – 496 с.
4. Ніколюк О.В. Теоретико-методологічні засади інституційного регулювання соціально-економічної безпеки аграрного виробництва: монографія / О.В. Ніколюк. Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2018. – 298 с.
5. Русан В.М., Ніколюк О.В., Лівінський А.І. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку пріоритетних галузей аграрного виробництва. Фінансові дослідження. 2017. – № 1(2). – С. 180-185.

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Купріна Н.М., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Вплив глобалізаційних процесів на економіку країни, що призводить до зміни зовнішнього середовища їх функціонування, вимагає від суб'єктів національної економіки – підприємств забезпечення конкурентоспроможності продукції та збереження позиції на ринку, рентабельності виробництва та отримання позитивного фінансового результату від всіх видів діяльності, тобто забезпечення фінансово-економічної безпеки та ефективності діяльності. Необхідність проведення трансформації діяльності суб'єктів національної економіки в сучасних умовах за допомогою процесу їх реструктуризації не тільки для підвищення конкурентоспроможності та ефективності їх діяльності, а скоріше для її забезпечення на внутрішньому ринку і їх адаптації до нових умов зовнішнього середовища, підтверджують результати проведеного дослідження. Такий підхід вимагає виділити новий структурний компонент реструктуризації як трансформація діяльності та її вид, заснований на принципі імпаритета [1]. Імпаритетная реструктуризація промислових підприємств, є трансформацію його діяльності на основі проведення системи заходів (організаційно-правових, фінансово-економічних та виробничо-технічних), що дозволяють забезпечувати і підвищувати конкурентоспроможність і ефективність діяльності суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до змін зовнішнього середовища і виробленою стратегією його розвитку [2].

Виділення імпаритетної реструктуризації підприємств, як нового її виду, в сучасних умовах дозволило розробити методологію її обґрунтувати та методику її проведення. Для характеристики сутності імпаритетної реструктуризації було проведено теоретико-

методологічне обґрунтування принципів, факторів як її рушійних сил, цілей, суб'єктів, об'єктів, механізмів, а також інструментів її проведення [3].

Для проведення імпаритетної реструктуризації необхідний комплексний аналіз економічної ефективності і конкурентоспроможності діяльності, який, зажадав виділення такого поняття як «персистентність діяльності підприємства», яка відобразить ступінь її стійкості. Такий підхід до оцінки діяльності підприємства і відмова від поняття «стійкість», «стабільність» багато в чому пов'язаний з широким застосуванням даних термінів в різних сферах економічної науки на рівні дослідження функціонування підприємства: фінансова стійкість, стратегічна стійкість, технологічна стійкість, стабільність діяльності, стабільність розвитку та ін. Так, наприклад, тільки Н.С. Ричіхіна виділяє такі основні складові елементи стратегічної стійкості підприємства: фінансова стійкість, ринкова стійкість, кадрова стійкість і технологічна стійкість [4]. Крім того, необхідно враховувати прагнення і здатність економічної системи, а саме підприємства, не тільки зберігати рівноважний стан, що характеризує стійкість, стабільність, але в той же час мати здатність до розвитку, а не до її консервативності. Тому для вибору оцінки діяльності підприємства не підходять такі терміни як «перманентність» ((фран. Permanent, від латинського permaneo – залишаюся, продовжуюсь), безперервно триває, постійний), «фиксированность» (від англ. Fixity – нерухомість, стійкість), «гомеостазис» (прагнення і здатність економічної системи зберігати рівноважний стан, що характеризує стійкість, стабільність і в той же час збереження консервативності системи) [2].

Персистентность (від лат. Persisto – залишаюся, завзятість) – це властивість чогось небудь підтримувати постійне (сталий) стан, що не виключає сталий розвиток і функціонування, підлягає широкій варіативності [5]. Даний термін використовувався в економічній науці, а основному застосовується в області екології, біології, математики та програмування.

Оцінка персистентності діяльності на основі застосування певних критеріїв оцінювання, отриманих експертним шляхом, дозволить визначити необхідність проведення імпаритетної реструктуризації підприємств і ступінь трансформації їх діяльності (жорсткої, помірної або м'якою) [2, 90-91; 6, 104-114].

У контексті проведення імпаритетної реструктуризації підприємств харчової промисловості України для оцінки персистентності діяльності з метою визначення ступеня трансформації їх діяльності, що враховує окремі її види, розроблений кваліметричний інструментарій оцінки персистентності діяльності підприємств, що включає набір кількісних методик для якісної оцінки, як результативності діяльності підприємства (на основі абсолютних і відносних показників), так і конкурентоспроможності підприємства, які базуються на основі оцінки компетитивності і окремих аспектів ефективності функціонування підприємства.

Основними компонентами кваліметричного підходу є методи математичного моделювання, експертних оцінок і математичної статистики. Кваліметрія охоплює галузь наукової та практичної діяльності, яка пов'язана з розробкою теоретичних основ і методів вимірювання і кількісної оцінки якості будь-якого об'єкта і процесу, також для результату, отриманого в ході цієї процедури. Як показало дослідження, кваліметричні підходи, як і сама кваліметрія, як наука, переживають період становлення і розробки, і охоплює теоретичні аспекти (вивчення методів, питань, проблем вимірювання і оцінювання), спеціальні аспекти (вивчення великих угруповань об'єктів – кваліметрії процесів, продукції, персоналу та ін.), предметні аспекти (вивчення і оцінку окремих видів продукції, окремих процесів і т.д.). У контексті проведення реструктуризації підприємства, кваліметрична модель була використана вперше для проведення соціально орієнтованої реструктуризації і отримала назву СПЕМ-оцінки, в контексті якої розроблена не тільки сама комплексна оцінка ефективності використання персоналу підприємства консервної промисловості [7, 152-156].

Таким чином, проведене дослідження підтверджує необхідність проведення оцінки персистентності діяльності підприємства для визначення напряму трансформації суб'єктів

національної економіки в контексті забезпечення ефективності їх діяльності та конкурентоспроможності, яка відображає стійкість їх функціонування.

Література

1. Куприна Н.М. Приоритеты проведения реструктуризации промышленных предприятий в контексте сохранения их конкурентоспособности // Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. Тернопіль, 2011. – № 7(26). – С. 78-81.

2. Куприна Н.М. Персистентность деятельности в системе управления реструктуризацией предприятий пищевой промышленности // Социально-экономические явления и процессы: Международный научно-теоретический и прикладной журнал. Тамбов: Тамбовский государственный университет им. Г.Р. Державина, 2012. – № 12. – С.88-92.

3. Куприна Н.М. Теоретико-методологические основы проведения импаритетной реструктуризации промышленных предприятий. Научно-практ. журнал «Экономика Крыма». Таврич. нац. ун-т. Симферополь. 2011. – №3 (36). – С. 241-243.

4. Рычихина Н.С. Реструктуризация предприятия как инструмент экономической стабилизации в условиях рыночной неустойчивости: автореф. дис... канд-та эконом. наук. Иваново, 2007.

5. Экономический словарь: [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://vslovare.ru/slovo/jekonomicheskijj-slovar/transformatzija/323348>.

6. Куприна Н.М. Концептуальний підхід до аналізу ефективності діяльності підприємств харчової промисловості в системі управління їх реструктуризацією / Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості України: аналіз і синтез методів : [монографія] // За заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченка. – Одеса: Фенікс, 2013. – С. 101-114.

7. Степанова Г.В. Методичний підхід до оцінювання ефективності використання персоналу підприємств консервної промисловості / Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості України: аналіз і синтез методів : [монографія] // За заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченка. – Одеса: Фенікс, 2013. – С. 148-157.

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

**Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Антонюк О.П., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Однією з найважливіших задач управління підприємством є оцінка його бізнесу. Вона визначає успішність підприємства на ринку та свідчить про рівень його розвитку. Оцінка бізнесу є процесом обчислення вартості підприємства в грошовому вимірнику в конкретних умовах часу та ринку, враховуючи чинники, що впливають на оцінку. Процес оцінки включає такі підходи: доходний, порівняльний, витратний. В залежності від позицій різних суб'єктів цілі оцінювання можуть змінюватись (табл.1).

Таблиця 1 – Класифікація цілей оцінювання бізнесу [1]

Суб'єкт оцінювання	Цілі оцінювання
Підприємство як юридична особа	– забезпечення економічної безпеки; – розробка планів розвитку підприємства; – випуск акцій; – оцінювання ефективності менеджменту;
Власник	– вибір варіанта розпорядження власністю; – складання консолідованих та роздільних балансів при реструктуризації;

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Корсікова Н.М.	358
ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РИНКУ КОШЕРНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Дроздова В.А.	360
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СОКІВ ТА СОКОВМІСНИХ НАПОЇВ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	362
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	364
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Мужайло В.Д., Кривоногова І.Г.	366
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	368

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Купріна Н.М.	370
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА	
Ступницька Т.М., Антонюк О.П.	372
СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ПРАЦІ	
Ощепков О.П.	374
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Євтушевська О.О.	375
ДЕПОЗИТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	
Тарасова О.В.	377
ЯКІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Скляр Л.Б.	379
СИСТЕМА КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ	
Мельник Ю.М., Головаченко Л.М.	381
АНАЛІЗ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Баранюк Х.О.	383
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РИНКОВИХ УМОВАХ	
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	385
БАГАТОГРАННІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНКУРЕНЦІЯ» ТА «КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ»	
Іванченкова Л.В., Стасюкова К.В.	387

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ	
Ткачук Т.І.	388
СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЗБИТКУ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ	
Руммо В.В.	390
ТЕНДЕНЦІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О.	392
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА»: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	
Шишлюк В.Р., Заболотна О.С.	394

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОБУМОВЛЕНІСТЬ	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С.	396
РОЗУМІННЯ КОНЦЕПЦІЇ «СОЦІАЛЬНЕ» В СУСПІЛЬНИХ НАУКАХ	
Іванов Є.В., Мордовець М.В.	397
КОМАНДА І ОРГАНІЗАЦІЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ	
Черкаський А.В.	398